

VAIKŲ KALBĖJIMO IR KALBOS RAIDA

Atmintinė

KALBOS RAIŠKA IR KALBOS SUPRATIMAS

• Vogravimas (garsai iš balsių
“a-e-o”)

• Reaguoja į garsus, šypsosi,
stebi mimikas, intonacijas

IKI 6 MĖN.

KREIPTIS PAGALBOS Į SPECIALISTUS JEI:

- Kyla maitinimosi sunkumų (nenoriai valgo, springsta, vėliau- vengia kieto maisto)
- Nestebi kalbinančio žmogaus
- Nesišypso pakalbinus
- Neytrinėja žaislų rankomis, žvilgniui, burna
- Nevokalizuoja

IKI 12 MĖN.

KALBOS RAIŠKA IR KALBOS SUPRATIMAS

● Gugavimas, čiauškėjimas, mimikų mėgdžiojimas

● Reaguoja į kalbinimą, ieško garso šaltinio

● Reaguoja į vardą, gestus "opa" "ate"

● Pasikartojančių skiemenų žodžiai "ma-ma"

● 1 žodžio siejimas su objektu, supranta žodžius mama, tete

● Kalbėjimo imitavimas "sava kalba"

KREIPTIS PAGALBOS Į SPECIALISTUS JEI:

- 3 - 9 mėn. – kūdikis nereaguoja į kalbą, neieško garso šaltinio, nesidomi garsą skleidžiančiais žaislais, nerodo susidomėjimo kalbančiuoju, netaria priebalsių
- 12 mėn. – vaikas nemėgdžioja garsų, nesupranta bent kelių žodžių, nereaguoja gestais į klausimus pvz. "kur"
- Nenaudoja pirminių gestų („apa“, „ate“), nečiauşka

IKI 18 MĖN.

KALBOS RAIŠKA IR KALBOS SUPRATIMAS

Prasmingai vartoja iki 20 žodžių

Prasmingai vartoja iki 20 žodžių

Vykdo įvairius nesudėtingus nurodymus

Atpažįsta kūno dalis, aplinkos daiktus, paveikslėlius

KREIPTIS PAGALBOS Į SPECIALISTUS JEI:

- 1,5 m. – vaikas nevykdo žodinių instrukcijų, nesidomi paveikslėliais, nesukaupia dėmesio ties viena veikla, mėto žaislus
- Nerodo įvardintų daiktų (bent 5), nesupranta vienos dalies žodinių instrukcijų
- Netaria pirmųjų žodžių, nesikreipia mama, tete
- Mažai įsitraukia žaisdamas su kitais

IKI 24 MĖN.

KALBOS RAIŠKA IR KALBOS SUPRATIMAS

• Vartoja 2 žodžių junginius

• Užduoda klausimus

• Parodo daiktus paveikslėliuose

• Vykdo kelių dalių instrukcijas

KREIPTIS PAGALBOS Į SPECIALISTUS JEI:

- 2 m. – vaikas netaria prasmingų žodžių, nemėgdžioja jų, mažai bendrauja
- Žaislus naudoja ne pagal paskirtį (mėto, sukinėja, daužo)
- Paklausus, neparodo paveikslėlių, daiktų
- Nepasako bent 25 žodžių
- Nesipildo žodynas

IKI 36 MĖN.

KALBOS RAIŠKA IR KALBOS SUPRATIMAS

• Kelių žodžių junginiai

• Pavadina daiktus, veiksmus

• 2 metų amžiuje vaikų žodynas – keli šimtai žodžių

• Žino daug daiktų, veiksmų pavadinimų

KREIPTIS PAGALBOS Į SPECIALISTUS JEI:

- 3 m. – vaikas nesupranta pagrindinių kiekio, dydžio, kt. sąvokų, veiksmų pavadinimų
- Nemėgdžioja žodžių, nesidomi žaidimais, nevalo elementarių gramatinių formų
- Nevykdo 2 dalių žodinių instrukcijų
- Negeba atsakyti į sudėtingesnius klausimus
- Aktyviajame žodyne nėra 200 žodžių
- Artimiesiems labai sunku suprasti kalbą

IKI 48 MĖN.

KALBOS RAIŠKA IR KALBOS SUPRATIMAS

Kalba 3-4 žodžių sakiniais

Kelių sakinių deriniai, apibūdinant įvykius

Painioja ar netaria sunkesnių garsų, ilgaskiemenių žodžių

Supranta daiktų savybes (spalvas, formas), priešingos reikšmės žodžius

KREIPTIS PAGALBOS Į SPECIALISTUS JEI:

- 4 m. - vaikas taisyklingai netaria daugelio garsų, juos painioja, kalba pavieniais žodžiais ar jų junginiais, nesupranta ir nevartoja gramatinių formų
- Negeba palaikyti pokalbio
- Nemoka kalbėti apie tai, ko nemato
- Neatsako į klausimus apie save ar artimąją aplinką

IKI 60 MĖN.

KALBOS RAIŠKA IR KALBOS SUPRATIMAS

• Deklamuoja eilėraščius, pasakoja

• Taisyklingai taria daugelį kalbos garsų

• Susiformavusi gramatinė sandara

• Supranta apibendrinančias sąvokas, jas paaiškina

KREIPTIS PAGALBOS Į SPECIALISTUS JEI:

- 5 m. – vaikas netaisyklingai taria garsus, juos painioja, skurdus žodynas, daro daug gramatinių (linksnių derinimo, prielinksnių vartojimo ir kt.) klaidų.

REKOMENDACIJOS

Kuo daugiau bendraukite su vaiku kasdienės rutinos metu, pasakokite ką veikiate

Kalbant su vaiku, laikykite akių kontaktą, naudokite mimikas, gestus, kalbėkite aiškiai ir gramatiškai

Skatinkite dialogą, formuokite klausimus taip, kad atsakymas nebūtų vien tik "taip" arba "ne"

Sekite pasakas, įsitraukite į vaikų žaidimus, kartu žaiskite, kurkite istorijas

Ugdykite vaikų kalbą visur ir visada!

